

Priloga 2

ZAHTEVE ZA SEME**A. ZAHTEVE GLEDE SORTNE PRISTNOSTI IN ČISTOSTI SEMENA****1. Splošne zahteve**

Seme mora biti zadosti sortno pristno in čisto. Seme samooplodne linije mora biti zadosti sortno pristno in čisto, kar zadeva lastnosti linije. Seme hibridnih sort mora biti zadosti sortno pristno in čisto tudi glede lastnosti starševskih komponent.

Posamezna vrsta žita mora glede sortne pristnosti in čistosti izpolnjevati tudi posebne zahteve iz 2., 3. in 4. točke A. dela te priloge.

Za vrste žit, ki niso navedene v 2., 3. ali 4. točki A. dela te priloge, veljajo zahteve za sortno čistost semenskega posevka na polju, kot so določene v prilogi 1.

2. Posebne zahteve za seme koruze (*Zea mays*) in sirka (*Sorghum spp.*)

Če se v pridelavi certificiranega semena hibridnih sort uporabljata moško sterilna ženska komponenta in moška komponenta, ki ne obnavlja moške fertilitnosti, mora seme izpolnjevati eno od naslednjih posebnih zahtev:

- seme se pripravi kot mešanica partije semena, pri pridelavi katerega je bila uporabljena moško sterilna komponenta, in partije semena, pri pridelavi katerega je bila uporabljena moško fertilna komponenta, in sicer v razmerju, ki je značilno za sorto, ali
- pri pridelavi semena se uporabita moško sterilna komponenta in moško fertilna komponenta v razmerju, ki je značilno za sorto; razmerje med komponentama se preveri pri poljskih pregledih, ki se opravijo v skladu z določbami 14. člena tega pravilnika in 3. točko priloge 1.

3. Posebne zahteve za seme navadnega ovsa (*Avena sativa*), golega ovsa (*Avena nuda*), peščenega ovsa (*Avena strigosa*), navadnega ječmena (*Hordeum vulgare*), riža (*Oryza sativa*), rži (*Secale cereale*), navadne pšenice (*Triticum aestivum*), trde pšenice (*Triticum durum*), pire (*Triticum spelta*) in tritikale (*xTriticosecale*)

3.1 Pri sortah, ki niso hibridne sorte, mora seme posamezne kategorije izpolnjevati najmanj naslednje zahteve glede sortne čistosti:

- a) pri navadnem ovsu, golem ovsu, peščnem ovsu, navadnem ječmenu, rižu, navadni pšenici, trdi pšenici in piri:
 - osnovno seme: sortna čistost je najmanj 99,9 %,
 - certificirano seme 1. množitve: sortna čistost je najmanj 99,7 %,
 - certificirano seme 2. množitve: sortna čistost je najmanj 99,0 %;
- b) pri samoprašnih sortah tritikale:
 - osnovno seme: sortna čistost je najmanj 99,7 %,
 - certificirano seme 1. množitve: sortna čistost je najmanj 99,0 %,
 - certificirano seme 2. množitve: sortna čistost je najmanj 98,0 %.

Izpolnjevanje zahtev iz prejšnjega odstavka se preverja pri poljskih pregledih, ki se opravijo v skladu z določbami 14. člena tega pravilnika in 3. točke priloge 1.

3.2 Pri hibridnih sortah navadnega ovsa, golega ovsa, peščenega ovsa, navadnega ječmena, riža, navadne pšenice, trde pšenice, pire in tritikale mora biti najmanjša sortna čistost semena kategorije:

- osnovno seme: enaka, kot je določena za kategorijo osnovno seme v prejšnji točki,
- certificirano seme: 90%.

Izpolnjevanje zahteve iz prejšnjega odstavka se preverja v naknadni kontroli, ki se izvede v skladu s 27. členom tega pravilnika.

3.3 Pri hibridnih sortah navadnega ječmena, ki so pridelane z uporabo CMS, in pri hibridnih sortah rži se seme potrdi kot certificirano seme samo, če se na podlagi rezultatov naknadne kontrole vzorcev osnovnega semena, ki so bili uradno odvzeti od semena, uporabljenega za pridelavo certificiranega semena ugotovi, da osnovno seme izpolnjuje zahteve glede sortne pristnosti in čistosti starševskih komponent, vključno z moško sterilnostjo.

Poleg zahtev iz prejšnjega odstavka mora certificirano seme navadnega ječmena sort, ki so pridelane z uporabo CMS, izpolnjevati tudi naslednje zahteve:

- sortna čistost mora biti najmanj 85 %,
- delež nečistoč, razen linije za obnovev moške fertilnosti, je lahko največ 2%.

Izpolnjevanje zahteve iz prejšnjega odstavka se preverja v naknadni kontroli, ki se izvede v skladu s 27. členom tega pravilnika.

4. Posebne zahteve za seme navadne ajde (*Fagopyrum esculentum*) in navadnega prosa (*Panicum miliaceum*)

Sortna čistost semena mora biti najmanj:

- 95 % pri kategoriji osnovno seme,
- 90 % pri kategoriji certificirano seme 1. množitve, certificirano seme 2. množitve in trgovsko seme.

B. ZAHTEVE ZA KAKOVOST SEMENA

Seme mora izpolnjevati naslednje zahteve za kakovost semena žit:

Preglednica 1: Zahteve glede kalivosti, tehnične čistote in prisotnosti semena drugih vrst rastlin

Vrsta in kategorija	Kategorija ¹	Kalivost najmanj (% od čistega semena)	Tehnična čistota - najmanjši delež čistega semena (utežni %)	Največje dovoljeno število semen drugih vrst rastlin v vzorcu, določenem v stolpcu 4 v prilogi 3 (skupaj na stolpec)				
				Skupaj druge vrste rastlin ²	Druge vrste žita	Druge vrste, razen žita	<i>Avena fatua</i> , <i>A. sterilis</i> , <i>Lolium temulentum</i>	<i>Raphanus raphanistrum</i> , <i>Agrostemma githago</i>
¹	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Avena sativa</i> - navadni oves	O	85	99	4	1 ³	3	0 ⁴	1
<i>Avena strigosa</i> - peščen oves	C1,C2	85	98	10	7	7	0 ⁴	3
<i>Avena nuda</i> - goli oves	O	75	99	4	12	3	0 ⁴	1
	C1, C2	75	98	10	7	7	0 ⁴	3
	O	80	98	5 ⁵	N	N	N	N
<i>Fagopyrum esculentum</i> - navadna ajda	C1, C2	80	97	15 ⁵	N	N	N	N
	T	80	97	20 ⁵	N	N	N	N
	O	85	99	4	1 ³	3	0 ⁴	1
<i>Hordeum vulgare</i> - navadni ječmen	C1, C2	85 ⁶	98	10	7	7	0 ⁴	3
	O	80	98	4 ⁷	N	N	N	N
<i>Oryza sativa</i> - riž	C1	80	98	10 ⁷	N	N	N	N
	C2	80	98	15 ⁷	N	N	N	N
	O	80	98	N	N	N	N	N
<i>Panicum miliaceum</i> - navadno proso	C1, C2, T	80	97	N	N	N	N	N
	O	75	98	4	1 ³	N	0 ⁴	N
<i>Phalaris canariensis</i> - kanarska čužka	C	75	98	10	5	N	0 ⁴	N
<i>Secale cereale</i> - rž	O	85	98	4	1 ³	3	0 ⁴	1
	C	85	98	10	7	7	0 ⁴	3

Sorghum spp. - sirek	O	80	98	N	N	N	N	N
	C	80	98	N	N	N	N	N
	O	85	99	4	1 ³	3	0 ⁴	1
Triticum aestivum - navadna pšenica Triticum durum - trda pšenica Triticum spelta - pira	C1,C2	85	98	10	7	7	0 ⁴	3
	O	80	98	4	1 ³	3	0 ⁴	1
	C1,C2	80	98	10	7	7	0 ⁴	3
xTriticosecale - tritikala	O	80	98	N	N	N	N	N
	C	90	98	N	N	N	N	N
	O	90	98	N	N	N	N	N
Zea mays - koruza (razen pokovke in sladke koruze)	O	90	98	N	N	N	N	N
	C	90	98	N	N	N	N	N
	O	90	98	N	N	N	N	N

Opombe:

(1) Kategorija:

- O: osnovno seme

- C: certificirano seme

- C1, C2: certificirano seme 1. množitve, certificirano seme 2. množitve

- T: trgovsko seme

(2) Največja dovoljena vsebnost semena, navedena v stolpcu 5, vključuje tudi semena iz stolpcev 6 do 9.

(3) Če je v prvem vzorcu 1 seme več kot je dovoljeno, se le-to ne šteje kot nečistota (primes), če je drugi vzorec enake velikosti brez semen drugih vrst žita.

(4) Prisotnost 1 semena gluhega ovsa (*Avena fatua*), jalovega ovsa (*Avena sterilis*) ali omočne ljuljke (*Lolium temulentum*) v predpisanem vzorcu se ne šteje kot nečistota, če je drugi vzorec enake velikosti brez semen navedenih vrst rastlin.(5) Od tega semen tatarske ajde (*Fagopyrum tataricum*):

- v osnovnem semenu: največ 1,

- v certificiranem semenu prve in druge množitve: največ 2,

- v trgovskem semenu: največ 3.

(6) Pri sortah golega ječmena (*Hordeum vulgare*) se najmanjša zahtevana kalivost zmanjša na 75 % čistega semena. Na uradni etiketi se navede besedilo 'Najmanjša kalivost 75 %'.

(7) Od tega:

- v osnovnem semenu: največ 1 rdeče seme riža (*Oryza spp.*) in največ 1 seme prosa (*Panicum spp.*),- v certificiranem semenu prve množitve: največ 3 rdeča semena riža (*Oryza spp.*) in največ 3 semena prosa (*Panicum spp.*),- v certificiranem semenu druge množitve: največ 5 rdečih semen riža (*Oryza spp.*) in največ 3 semena prosa (*Panicum spp.*).

(N) Ni predpisane zahteve oziroma mejne vrednosti.

C. ZAHTEVE GLEDE ZDRAVSTVENEGA STANJA SEMENA

1. Splošne zahteve

Škodljivih organizmov, ki zmanjšujejo uporabnost semena, mora biti na semenu čim manj.

Posamezna vrsta žita mora glede zdravstvenega stanja oziroma prisotnosti škodljivih organizmov na ali v semenu izpolnjevati tudi posebne zahteve iz 2., 3. in 4. točke C. dela te priloge.

2. Prisotnost rženih rožičkov (*Claviceps purpurea*) v semenu navadnega ovsa (*Avena sativa*), golega ovsa (*Avena nuda*), peščenega ovsa (*Avena strigosa*), navadnega ječmena (*Hordeum vulgare*), riža (*Oryza sativa*), rži (*Secale cereale*), navadne pšenice (*Triticum aestivum*), trde pšenice (*Triticum durum*), pire (*Triticum spelta*) in tritikale (*xTriticosecale*)

Število sklerocijev ali delcev sklerocijev rženih rožičkov (*Claviceps purpurea*) v vzorcu semena, določenem v stolpcu 4 v prilogi 3, ne sme presegati:

- v osnovnem semenu: 1,
- v certificiranem semenu, razen v semenu hibridnih sort rži: 3,
- v certificiranem semenu hibridnih sort rži: 4; v primeru prisotnosti petih sklerocijev ali njihovih delov v predpisanem vzorcu se šteje, da seme izpolnjuje zahtevo, če v drugem vzorcu enake velikosti niso več kot štirje sklerociji ali njihovi deli.

3. Prisotnost trdih sneti (*Tilletia spp.*) v semenu rži (*Secale cereale*), navadne pšenice (*Triticum aestivum*), trde pšenice (*Triticum durum*), pire (*Triticum spelta*) in tritikale (*xTriticosecale*)

V vzorcu semena, določenem v stolpcu 4 v prilogi 3, ne sme biti semen z vidnimi znaki okužbe s trdimi snetmi (*Tilletia spp.*) ali delov takih semen. Izpolnjevanje te zahteve se preveri v laboratoriju, imenovanem v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin.

Dodatna laboratorijska analiza se opravi, če:

- se v vzorcu semena, določenem v stolpcu 4 v prilogi 3 ugotovi prisotnost semen z vidnimi znaki okužbe s trdimi snetmi ali delov takih semen, ali
- je bila pri poljskem pregledu, ki se opravi v skladu z določbami 14. člena tega pravilnika in 3. točko priloge 1, ugotovljena okužba ali sum na okužbo semenskega posevka s trdimi snetmi (*Tilletia spp.*).

V primeru dodatne laboratorijske analize veljajo zahteve za zdravstveno stanje semena žit, določene v 4. točki C. dela te priloge.

4. Ostale posebne zahteve glede zdravstvenega stanja semena žit

Seme navadnega ječmena (*Hordeum vulgare*), rži (*Secale cereale*), navadne pšenice (*Triticum aestivum*), trde pšenice (*Triticum durum*), pire (*Triticum spelta*) in tritikale (*xTriticosecale*) mora glede zdravstvenega stanja izpolnjevati tudi zahteve, določene v Preglednici 2 te točke.

Preglednica 2: Ostale posebne zahteve glede zdravstvenega stanja semena žit

Vrsta / škodljivi organizem ⁽¹⁾	Kategorija semena ⁽²⁾	Predpisana vrednost ⁽³⁾	Mejna vrednost
1	2	3	4
Navadni ječmen (<i>Hordeum vulgare</i>)			
- <i>Pyrenophora graminea</i> ^(1.1)	O, C1, C2	2 % ⁽⁴⁾	N
- Snežna plesen ^(1.2) (<i>Monographella nivalis</i> in <i>Microdochium majus</i>)	O, C1, C2	10 % ⁽⁴⁾	N
- Ječmenova gola snet ^(1.3) (<i>Ustilago nuda</i>)	O	0,1 % ⁽⁴⁾	0,8 % ⁽⁴⁾
	C1, C2	0,1 % ⁽⁴⁾	2,0 % ⁽⁴⁾
Rž (<i>Secale cereale</i>)			
- Snežna plesen ^(1.2) (<i>Monographella nivalis</i> in <i>Microdochium majus</i>)	O, C1, C2	10 % ⁽⁴⁾	N
- Trde sneti (<i>Tilletia</i> spp.) ^(1.4)	O, C1, C2	10 ⁽⁵⁾	300 ⁽⁵⁾
Navadna pšenica (<i>Triticum aestivum</i>), pira (<i>Triticum spelta</i>), trda pšenica (<i>Triticum durum</i>)			
- Snežna plesen ^(1.2) (<i>Monographella nivalis</i> in <i>Microdochium majus</i>)	O, C1, C2	10 % ⁽⁴⁾	N
- Prašnata snet ^(1.3) (<i>Ustilago nuda</i>)	O	0,1 % ⁽⁴⁾	0,8 % ⁽⁴⁾
- Trde sneti (<i>Tilletia</i> spp.) ^(1.4)	O, C1, C2	10 ⁽⁵⁾	300 ⁽⁵⁾
Tritikala (x<i>Triticosecale</i>)			
- Snežna plesen ^(1.2) (<i>Monographella nivalis</i> in <i>Microdochium majus</i>)	O, C1, C2	10 % ⁽⁴⁾	N
- Trde sneti (<i>Tilletia</i> spp.) ^(1.4)	O, C1, C2	10 ⁽⁵⁾	300 ⁽⁵⁾

Opombe:

- (1) Prisotnost škodljivega organizma se ugotavlja:
- (1.1) pri nerazkuženem semenu, če je bila pri poljskem pregledu iz 14. člena tega pravilnika in 3. točke priloge 1 ugotovljena okužba ali sum na okužbo,
 - (1.2) pri nerazkuženem semenu,
 - (1.3) pri nerazkuženem ali razkuženem semenu, če je bila pri poljskem pregledu iz 14. člena tega pravilnika in 3. točke priloge 1 ugotovljena okužba ali sum na okužbo,
 - (1.4) samo v primerih iz 3. točke dela C te priloge.
- (2) Kategorija:
- O: osnovno seme;
 - C1, C2: certificirano seme 1. množitve, certificirano seme 2. množitve.
- (3) Pri preseganju predpisane vrednosti je treba seme tretirati z učinkovitim fitofarmacevtskim sredstvom.
- (4) Vrednost je izražena kot odstotek (po številu) okuženih semen.
- (5) Vrednost je izražena s številom spor na zrno.
- (N) Ni predpisane zahteve oziroma mejne vrednosti.

Izpolnjevanje zahtev iz te točke se preveri s testiranjem v laboratoriju, imenovanem v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin. Če se ugotovi prisotnost posameznega škodljivega organizma v ali na semenu v vrednosti, ki presega mejno vrednost, določeno v stolpcu 4 Preglednice 2 te točke, se seme uradno ne potrdi.